

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utczával szemközi Falcione-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Kiadó-laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Neptantóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

A bácsmegyei választási visszaélések.

Lehetne ezekről vaskos köteteket írni, ha valakinek kedve lehetne ez undok bűnök fertőjébe merülni.

Nem is idéznék újra emlékeztetbe megyei közele-tünk e sötét jelenetét, ha Horánszky Nándor orsz. képviselő, a nemzeti párt e legkiválóbb vezérferfia, f. hó 18-iki parlamenti beszédében rá nem mutat azok közül egyre . . . rámutatható volna számtalanra.

Szükség volt arra, hogy a választási visszaélések közül azok, a melyek versengtek a bűn pálmájáért, — megbélyegeztessenek.

Horánszky Nándor, — e jellemzilárd, nagyszellemű államférfiu örök bélyeget nyomott azok homlokára, a kiket, mint a választási visszaélések intézőit a parlament színe előtt megnevezett.

A megyénkben lefolyt választási visszaélések közül egyedül a rigyiczai kerületben történetekre utalt.

Szavai a következők:

„Itt van a rigyiczai választás. Latinovits Ernő képviselő ur megmondhatja, mi történt ott. Én csak a vég-eredményt konstátalom, mely szerint Popovits Dusán főszolgabíró ur állítólag azon kijelentést tette Zomborban, hogy — ha ő nincs, akkor az én Latinovits tisztelt barátom ma nem képviselő. (Derűtség.)

Ha közelebbi fölvilágosítást méltóztatnak kívánni, kérjék föl Popovits Dusánt, ő majd megmondja. (Mozgás a jobboldalon.)

E zárjeb' tett „mozgás” volt az összes felelet e súlyos vádra, melyet némán, egy bűnös öntudatával hallgatott végig Latinovits Ernő; némán, a bűnös öntudatával hallgat itt Popovits Dusán s egy árva mentő szó nélkül hallgat el a visszaélések nagy hivatalos takarója: a „Bácska.” — Aude tőkéletesen igazuk van ezen uraknak, hogyha hallgatnak.

Ők tudják legjobban, mily hasznos az effélékre a feledés fátylót borítani.

Horánszky ugyanis csak azt tudja, hogy Popovits Dusán volt az egyedüli főszolgabíró, a kin egyedül mu-

lott az, hogy meg nem bukott Latinovits, holott mi tudjuk azontul, hogy egy Latinovits Gyula nevű bajai főszolgabíró is némi-neműkép befolyt e választásba. fölfüggesztéssel fenyegetvén a szántovai jegyzőt, mert az a fia ellen nem korteskedett a kormánypart jelöltje érdekében, a mi természetellenes kivánság volt, minélfogva a nevezett jegyző kénytelen volt letenni hivatalát, — szuronyos zsandárokat küldve Paul Kálmán jelölt nyakára, ha el nem hagyja azonnal a választás színhelyét Rigyiczát. Azt sem tudja Horánszky, hogy e miatt fe-nyitő följelentés tétetett folyamatba Latinovits ellen s már föl is hivatott a közigazgatási hatóság részéről nyilatkozatra. (Valjon mit tud felelni!)

Egészen jó és hasznos dolog, hogy mindezt Horánszky nem tudta, mert ha még ezeket is elregéli, akkor mulatott volna igazán a t. ház a rigyiczai választás történetéki fölött, melyeket három főszolgabíró gyártott, mert egy vagy kettő elég nem lett volna; még Deák Zsigmond-nak is „működni” kellett.

S milyen jó, hogy szóba nem hozatott ugyanakkor az új-verbázi, az apatini, a zombori s az ó-kaniszi választás.

Mert ámbár ezen kerületekben egynek kivételével az ellenzéki lobogó győzelmével folytak le a választások s a győzelem minden visszavételest feledtet, azért lehetett volna egyes érdekes scenánát föleleveníteni nagyobb dicső-ségére a Szápáry-kormányynak.

De Horánszky-nak az egész országból küldtek ilyen panaszos történeteket s így ő nem foglalkozhatott kiváló-kép megyénkkel.

S mi történt?

Föllál Baross s mellett ütögetve, az önéretet nemességével kiáltja: „A tisztviselők az egész választás alatt a legkorrektebbül viseltek magukat. (Nagy derűség balról.)

Az ember azt hitetné, hogy Baross lelkülete tisztja, mint az arany s neki fogalma sínes holmi hivatalos pressióról.

Pedig éppen az ő közgei korteskedtek ország-szerte a legszemérmelenebbül.

A pósta és távirtdaligazgatóság egyenes meghagyásokat boesjított ki azon közegekhez, a melyek ellenzéki ér-zületéről a főispáni besugás utján értesült, hogy ne merész-kedjenek az ellenzékre szavazni.

Ilyen ukáz a mi kezeink közt is volt hiteles alak-ban, minden kétséget kizárólag.

Főküdtük Horánszky-nak, hogy olvastassa el Ba-ross urral.

Természetesen kész lesz a vasminister a válasszal, hogy erről nem volt tudomása, hogy ez nem történt az ő akaratával, hogy az illetőt felelősségre fogja vonni, stb. Humba — az egész!

Ott az ország színe előtt mellüket ütik e jó urak s szidalmakkal illetik azokat, a kik a visszaéléseket földer-ritik, alattomban pedig tovább ütik az ocsmány játékot jog és igazsággal a hatalom érdekében.

Ennek a korcs-uralomnak meg kell dölni, — kü-lönben nagy baj válik belőle.

Elmondtuk azt sokszor, elmondjuk most s jövőre is, de addig-addig mondjuk, míg a szomorú jóslat va-lóra fog válni.

Országgyűlési napló.

A képviselőház ülése márcz. 18-án.

A képviselőház mai ülése lassan kezdődött. Molnár Józsiás beszelt először a függetlenség, aztán Szentiványi Kálmán a nemzeti pártól, mind a ketten a jobboldal figyelemtelenségéért elbarátaik gyakori helyesléseiben kapva kárpótlást.

Általános várakozás fogadta azonban Andrássy Gyula gróf felszólalását. Sípadtos, törődöttség látszott rajta már akkor, amikor felalott; beszede elejének energikus hadüzenet mindazáltal erősen feltűntette a szövelő, mely a gróf fejtegetéseit nagy zajjal és sürű közbeszólásokkal fogadta. A helyzetnek ez a mozgalmas-sága eleinte lendületbe hozta a szónokot, a kinek hangja esengőbb, az arca pirossal lett; míg nem egyszer csak elsápadt s monda-tát bejelezni sem tudta, inkább lerogyott, mint leült a helyére. Egyszerre huszan is siettek hozzá, köztük Apponyi Albert gróf, az elnök pedig az ülést 5 perczre felfüggesztette. Ez idő alatt Andrássy valamennyire magához tért az aléltóságából s kérve, hogy beszédét máskor fejezhesse be, a házból bájtya kíséretében kocsin távozott.

Ez incidens után a ház folytatta tanácskozásait, s Beöthy

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Este lesz már.*)

(Baumbach.)

Üldögelek egy kővön,
Nézek le a völgybe;
Piroslik a part füve,
Tarkul a fák zöldje.
Gulya, ménes tán pipál?
Köd száll föl a hegyre;
Aranyos lett a torony —
Este lesz már, este.

Dombos, hegyen kőszálm
Valamikor régen,
Szárnyakat kívántam és
Föllegekbe néztem.
Napszékére hogy' ülök,
Lelkem vágyva leste:
Most a völgybe néz szemem —
Este lesz már, este.

Az erdőből párosan
Jönnek ifjak, lányok;
Ki kezében, ki fején
Hordja a virágot.
Mind szerelmes: arcukon
Látom azt lefestve
S nem irigylem tőlük én —
Este lesz már, este.

RÉVÉSZ ERNŐ.

A SZERETET.

— Rajz. Írta: Bereghy Helén. —

Szeretni! — Egy röpke szó és mégis mily ödv, mily kőj foglalatlik benne.

* Megjelent a „Pávárosi Lapok”-ban is.

Legboldogabb azon idő, melyben lángolóan, — emészthet-lenül szeretünk, — ennek emlékezete édes gyönyörrel tölti el a szívet. Es tud-e szíved máskor is úgy örülni, mint mikor szeret? — emel-kedik-e kebled oly fenség s élveteg hullámmással, mint mikor önfelédten szeret? — Soha!

Esalódás! — Hány szívet zuz össze, — hány életre lehel bánatot s gyászt, és hány lényt rabol meg a reményesség vakító csillagától. Pedig a esalódások napirenden vannak, és az emberek még sem okulkak. De ki némithatja el az érzelmeket? A szív szeretni vágyik, mely nélkül elrejtett víz és a mely el a kebelben; de nincs utas, kinek ajkát, szomjut oltó esőjével felfrísítené, vagy puha pázsújára vonná, — kipihenni a töviset ut fardalmait. — A szív nem gondol arra, hogy a esalódás fátyla húzódik utána.

Ne szeress! — Ezt könnyen ejti ki ajkunk, de a szív nem hallgat erre, mi nélkül a lét a közelmek kerü harezta volna. Vagy mit ér az oly kert, a melyben virágok ninesenek? — Mennyi melegséget, — fényt hint ez érzelem oly kebelbe is, melyben a szívnek csak romja áll, — reménytelen né a jövő borus éjszakájába.

Ha szeretünk, — lelkünk előtt felébred a kikelet mámoros boldogsága. — Mennyi könyt és sóhajt alatt el a szeretet lány dala.

Es ha megcsalatik a szív? — Miként a fá pusztán meredez égnek, ha levelei sus sóhájjal hullanak az öröklet ravalára: — akként a szív is elhagyatottan áll. — vágsait eltemeti, — remé-nyeit eldobja. — búskéssége földre hull és csak magányosan könyez a reszketek kebelben. Többet nem fakszt viruló bímbókat, — a esalódás zord fagyja elfonyasztja, mely a tavasz kéjes sugárainál sem oszlik el.

Ne szeress oktan szív! és ha szeretsz, — szeress oly vég-telenül — oly epvedre, hogy a esalódást megzabarduljon, legalább megszabadulsz gyotrő kinjaidtól. Dúl romba te árva szív, mielőtt a esalódás vézes örvénye elragad. Oh ne szeresd! de gyűlöld az embereket, kik megfosztanak hited, — reményed s szeretetedtől. De nem! szeress reménytelen égő lánggal, mely hamar elhmvaszt. Vidd koporsódba emésztő szeretetedet, melyet senki sem könyez meg.

Louiza és Olga barátónk voltak. Olga szülői gazdagok valá-nak, míg Louiza anyátlan árva volt, kinek részeges apja minden pénzét elitta, alig maradván néhány krajezar a mindennapra; de azért soha sem panaszkodott, hanem — ha senki sem látta, — ágyára borult s keservesen sirt.

Olga hével esigött Louizán, ez nyugodt szeretettel viselte-tt iránta. Amaz sokszor szavakba öntötte érzelmét, az utóbbi esélyben s enyészletlenül érzett. Olganak egész lénye elárulta szeretetét. — Louiza bánatos külseje s sötét kifejezésű szeme pe-dig eltakarta azt.

Sokszor az ajk néma, — a szem nem beszél, de a szív ér-zelme végtelen!

Olga bár gazdag szülői gyermeke volt, azért Louizát válasz-totta barátónak; mert felismerte benne az önzetlen lelket s búskésséget, melyet a szégyenség csak ragyogóbbá tett. Nem volt egymás előtt semmi titkuk, — mindkettő egész bizalmasan tárta fel szívét. Együtt örültek, — ha pedig egyiket a fájdalom könyvel áztattott, — a másikat is a ezáén meglátszott a bensőségeljes bú s részvét felhős árnyalata. És mily jól esett egymás keblén a boldogság csillagát látni ragyogni a szemek derült tengerében, vagy letörlni a permetező égő könnyeket.

Louiza gyakran átment Olgáékhoz, s e két szerető lénynek a nap oly gyorsan telt el, hogy alig vették észre elröptét. De az idő mindenütt sebes szárnyakkal száll el, a hol boldogság van.

Olgának nagy kőre volt, de ritkán ment valahová, szíve összes vágya; Louiza szeretetének birhatása volt, kiért lemondott minden élvezetről.

A valódi s nemes szeretet lemondás s önmegtadással jár karöltve.

Ha el is ment valahová, — nem igen volt vidám, mert ha rá gondolt szerető barátónjére — ki talán a könyvek ellen küzd, míg ő szórakozás, mulatozás között tölti óráit: — eszoromodott s szíve csak Louizához, — e túrelmes szenvedő angyalhoz vovozta, ki szeretettel ölelte magához és tudta méltányolni érte hozott áldo-

L. szőlő, a bihari iskola egyik legifjabb tanítványa, beszélt sok tűz-
zost s nem kevés élel, zajos tetszést aratva a kormányparton. És
most következett a nap eseménye: Horánszky Nándor kétórá-
s beszéde. Ennek kegyetlenebb kritikát nem mondtak meg a kormány-
ra. Igazi dialektikai törvényszék volt ez a finom, vékony pengé si-
mán, neszt alig kelte mozog, míg egyszer csak megvilán s ke-
gyetlen élességgel fordulók keresztül az ellenfél máján és vésőjén.
A kormányának — ez a beszéd veleje — van programja, de nin-
csenek tettei. Nem is lehetnek. Mert ez a program nem valósít-
ható, mert a múlt tradíciója mellett, a melyekőt Szápary rekonstru-
ált kormányja teljesen megszabadulni soha nem tudott, s a melyek
immár egészen erőt vettek rajta. Ma az a helyzet — s ezzel kell
a nemzetnek tisztába jönnie, — hogy Száparyé a hatalom, Tiszáé
a politika; Száparyé eszeleki, s a spiritus familiaris, Tiszáé diktál.
Hogy mikor fogja kezét a hatalom teljes birtoka után is kinyúj-
tani, nem lehet tudni. De úgy látszik, megvan erre a hajlandósá-
ga. Ime kilépett eddig rezervált állásából, behozott a vitába egy
kérdést, a mely nem aktuális, nem gyakorlati, de a mely alkalmas
arra, hogy magát fölfelé lancirozza. Ez a helyzet s ennek a kö-
vetkezése az, hogy mind a kormányzás, mind a törvényhozás csak
veszédés és a kormány, elvesztvén etikai alapját, csak az erőszakra
tud hivatkozni. Feloszlata az országgyűlést s apellál a zsan-
dárokra. Ezzel a kormánytal szemben az ellenzéknek egy köte-
lessége lehet: a bizalmatlanság és a harez.

A képviselőház ülése márcz. 20-án.

A képviselőház ma a dinstingált beszédek napja volt. Beszél-
tek Kapotffy Jenő, f. p. Miklós Gyula, k. p. és Hódossy Imre,
n. p. a kinek sikerült a közjogi fogalmak és elméletek khaoszába
esodálatos világosságot hoznia. Ez a beszéd exakt pontossággal
megállapította a nemzeti part közjogi programját s egyezfoly-
hatatlannal tisztázta, hogy mi a 67-iki rendezkedésben szuverén
törvényhozói alkotás és mi nemzetközi szerződés. Utána Wekerle
pénzügyminiszter szólt fel.

Megyei s helyi hírek.

* **Vilmos főherczeg f.** hó 19-én városunkon keresztül
utazott. A vonatot Bottenstein mérnök vezette.

* **Kinevezés.** Koczár Zsigmond helybeli volt ügyvéd,
városunknak volt országgyűlési képviselője, Hodsághra kir. közje-
z-ve nevezetett ki.

* **Hírek az ügyvédi karból.** A szabadkai ügyvédi
kamara közli, hogy Manólovits György ügyvéd Szabadka szé-
khelyén, Drescher Ede ügyvéd Baja székhelyén a kamara lajstromba
folytatolag felvéstek, ellenben Székely József bajai lakos ügyvéd
a kamara területéről Kiskun-Halásra, a budapesti kamara területére
történt eltávazása, — Ágoston István feketehégyi ügyvéd önkéntes
felmondása — Rudics Mihály zombori ügyvéd pedig elhallozása
folytán a kamara lajstromból kitöröltek, s utóbb nevezett írodaja
részerre Szakáll Ádorján zombori lakos ügyvéd rendeltetést ki-
gondoluk.

* **Márczius 15-ike.** A zombori kereskedelmi iskola ta-
nuló ifjúsága mult vasárnap az intézet helyiségében márczius
15-ének emlékét ünnepélyesen megülte. Az ifjúsági matiné
programját zene, ének, felolvasás és szavaltás képezte.

* **Jegyzői vizsgák.** A jegyzői vizsgák f. hó közpe-
táján tartatnak meg. A jelentkezők száma eddig mintegy 15.

* **A vármegyei történelmi társulat** f. hó 20-án
Schmász Endre alispán elnökelte alatt választmányi ülést tartott,
mely alkalommal a társulat folyó ügyének letárgyalása kapcsán az
idei évi költségvetés, a közryvel határideje és annak tárgysoro-
zata állapították meg. Az ülés legényesebb tárgyát egyébként
a monografia tervezetnek s kivitelének megállapítása képezte.

* **Az ágost. evang. híveknél** tudomásul adatik,
hogy márczius 27-én délután 10 órakor az e ezéla kibérelt helyi-
ségben isteni tisztelet fog megtartani, melyre a tisztelet hívek ezen-
nél meghívattak. Korossy Emil, ág. ev. ut. lelkész. Gallé Emil s.
k. egyházi felügyelő.

* **Márczius 15.** Feketehegyen a pászori olvasókör ez
éven is kegyetlenebb ünnepelt meg ez emlékeztetés napot és ha
egy elhibozott szónoklat nem történik, úgy az ünnepély felvását
és a naphoz fűződő emlékeknek megfelelően mondhatók. Kora
reggel az olvasókör helyiségére kitűztek hazánk félve brózt színeit.
Délután 2 óráját dördült el az első mozsárgy, melynek hangjára
a közönség lassanként gyülekezni kezdett az ünnepély színhelyére s öt
órára a közönség mondhatni teljes számban megjelent. A közönség kö-
zait. Ha Olga levertnek látta, — vigasztalta s édes szavaival
igyekezzet bántást eloszlatni, bár az ő szívet is tépte a fájdalom.
Ajka mosolygott, — az arcza vídám volt, ha keblében a boldogság
haldoklott is; esakha Olgaának buját látta feldörögni.
Oly boldogító szeretet tartotta fogva e két gyöngéd szívet,
minőt a mostani emberek között igen keveset találunk, — vagy
éppen semmit.

Olgaának volt egy fiatal ember távoli rokona, ki a nyári idényt
rendesen Olgaéknál töltötte, hol igen szívesen fogadták. Imre, —
elegans is igen megnyerő, finom modorral bírt. Szelleme pedig
mindenkint lekötött. A fiatal leányok körét nagyon szerette, és hol
egyik — hol másik nő ámtított el hazug szerelmével, ha pedig
látta, hogy valaki érdeklődik iránta s talán komolyabb szándékok
tulajdoni udvarlásának: — más né meghódítólag fogott. Egy
nagy s megbecsülhetatlan hibája volt: — a könnyelműség.

Louizának szinten alkalma nyílt vele találkozhatni, és a
mint ezéte, — melyébb benyomást kellett szívében e találkozás,
semhogy önkéntelen ne gondolt volna többször rá. Bár Louizá-
nak szellemi élete nagyon szűk korlátok kö zé volt szorítva, mégis
bírt annyi természetes észszel, hogy felfogta, hogy a benyomás
idővel szerelemmé fejlődhetik, — azért alig ment Olgaékhöz. Hogy
is lehetne ő Imre neje, — oly szegény létező?

Imre — jaratos lévén egy világi dolgaiban, — észreverte
Louizának elmaradását s titkon örült, hogy sikerült oly áldozatot
is hálajába keríteni, ki a férfiakat kerülte; de mégis Louizának
magányába való vonulása felizgatta. Felt, hogy kilátásba helyezett
szerelemi vallomása elmarad, mielőtt eltávozna. Hanem elérkezett
az alkalom erre is.

(Folyt. köv.)

ről rögtönzött dalára Kölcsey „Hymnus“-ának emlékezteléséül nyi-
totta meg az ünnepélyt, melynek vezérelve Papp József helybeli ev.
ref. s. lelkész tartott alkalmi szónoklatot, mit a közönség többször
„helyes“- „eljen“- szavaival szakított felbe. Valóban remekelt vezette
vissza szónok a 44 év előtti eseményű napra a közönség emlé-
kezetét. Megérdemelte a lelkes tapsvihart s a színi nem akáro „el-
jen“-t, mert midőn Feketehegyt áll, ily alkalmi beszédet nem hallott.
Ézt követte Tóth Kálmán „Előre!“ című költeménye, mit Kovács
Antal adott elő teljes éljenzés között. A rögtönzött dalára Vörösm-
arty „Szózat“-nak emlékezteléséül bezárta az ünnepély első részét.
A közönség szetszólt, hogy a társas vascora idejére ismét megje-
lenjen. 7 órára az előbb szetszólt társaság ismét egybegyűlt s a
társasvascora kezdetét vette, melynek második fogásánál fellélt
Tóth Sándor helybeli ev. ref. lelkész s a márczius 15-iki ünnepély-
en a királyra emeli poharát. Valóban ennyi tapintatlanságot
nem tevétekünk fel róla. Különösen nagyot botlott azonban, a midőn
a márczius 15-ének megünneplését a kor előrehaladásához mérte
elavultnak s idejét múltnak nyilváníta; s azon állította, hogy az
általunk kivívott szabadságharcban diésdőségből uralkodónak is
nagy rész illeti. Mily hallatlan hamisítása a 44 év előtti törté-
nelmünk! Hat Haynau ébreletünk s aalmink réme önkaratából
tűt véreinket akasztatt? Hat az a schwarz-geib zászló azzal a
kefével sással nem büntöknék árt-é eltaposni? S mégis eltapo-
sónknak juttatni részt a diésdőségből, ami egyedül büntöknék illehet
meg: a hhoz határlatan mérészek kell. Megérdemelte a „nem úgy
van“- „nem igaz“- közbeállításokat, mikkel a közönség faszterezte szó-
nok beszédét. Mindazonáltal a közönség állva hallgatta végig az uralko-
dóra mondott beszédet s a beszéd végén elfele a királyt, de nem
szónokot, ki a leg vakmerő volt az uralkodó és a nép között be-
hegedt sebeket kíméletlenül felbolygátni. Sokkal szebb volt Bakay
Károly helybeli tanítónak sürü éljenzések között tartott pohárkö-
szöntője, mit a haza ajjára, a kitagadott Kossuth Lajosra mondott.
Ézutan kezdetét vette a tancz, melynek színelte között Bakay Károly
tanító tartott pohárköszöntőt élteve Papp József és Kovács Antal,
majd ismételtén Papp József tartott beszédet írtve poharát a je-
lenbeli hölgyek egészségére. 12 óra tájt a hölgyek hazamentek, a
férfiak pedig kiválagos kivrugdolg emelgetők poharairak a szabadsá-
gharcz eseset hősiért. — Tiszá-Földváron a mozsarak
durrögása közben vonult a nép a templomba, hol meghallgatta
Bihari Lajos lelkész gyönyörű beszédét, onnet pedig a fötérre, hol
Sax Frigyes evang. segédlelkész és Kiss Balázs tanító beszélt
a nap nevezetességéről. A dalokör, pedig hazafias dalokat énekelt.

* **Járdamizériák.** Beköszöntött a tavasz, s az ér-
dőz természet nemokára kialsaja a zombori közönséget oda,
hol a kikelet megérkezését leginkább lehet észlelni, a hol a
zöldnő növényzet s a kellemes tavaszi levegő legjobban
bírdeti azt. Zombor egydéli közföldök és számbavehető se-
tahelyére: a vasut mentén elterülő szep városi parkba. De még ez
az egyetlen ödülő hely is el lesz zarára töblönyir a szegény
gyaljáró publikumtól; a mint tényleg a liget egész környéke s
leginkább éreztelen a vasuti indóház hónapokát el el volt zár-
va; mert valóban nagy mérészek s nem kevés vállalkozó szellem
szükségese szoz, hogy valaki gyalog szerrel induljon neki sinak
az utalatos tapadó sarúnak, mely szál állítólag egy park men-
ten húzó kordozt jarda látszik s melynek rendszeres tisztaságát
(föltelvezte, hogy van jarda) erőteljesen kellene gondoskodni,
a mi különben más utcaz gyaljáróink sem valók hatványára.
Ezen mizeria megszüntetését még tetemes áldozatok árán is a va-
ros reputációja érdekében meg lehet kívánni; mert végre is nem
közömbös, hogy a közönség számára letesített parkhoz és még in-
kább az indóházhoz minden időben akadály nélkül hozzá lehet-
ni férni, avagy sem.

* **Uj vasuti mérnökök.** A m. kir. kereskedelmi
miniszter az a. v. osztálymérnökségnek szervezést vette ezéba. Az
erre vonatkozó szabályzatokat a miniszter már meg is állapította.

* **Kinevezés.** Csáska György kaloesai érsek Habram
Janos, martonosz plebánost esperesé. Ujvári Ágoston, moholi lel-
készt pedig érseki ker. iskolafelügyetővé nevezte ki.

* **Ésköv.** Kovács Császár kir. alügyvéd. f. hó 22-én
tartotta meg esküjét a helybeli róm. kath. templomban Horváth
Irma kasszonyal, dr. Horváth Ákos megyei aljegyzős nővérel.

* **Uj rendőrfelügyelő.** Az apatini járás rendőrfelügye-
lőjé Hann Vilmos vaslasztott meg egyhangulag.

* **Eljegyzés.** Fernbach Péter nagybirtokos eljegyezte Apa-
tinban Veindl Mór nagybirtokos leányát, Anna kasszonyt.

* **Hirdetmény.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről
ezénnel közölné tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, a
várososhz alatt fekvő — eddig Stajmirtovics Pal által birt 11—12
számu birtokhelyiség 1892 évi május hó 1-től 1896. évi október
hó 31-ig terjedő időre folyó 1892. évi márczius hó 27-én reggeli
11 órakor a várososhz tanácsesermében nyilvános árverés útján
berbe adatni fog. Zombor 1892. évi márczius hó 21-én. A tanács.

* **Hymen hír.** Fischer Berka, zentai közs. tanítónót el-
jegyezte Beck Simon, zentai kir. adótsit.

* **Jótekönyvezés tanczestély.** A zombori általános
ipartestület szaszonvezetési ünnepélyen részvétel ifjúság f. évi április
hó 18-án nagyis hűsvét második napján a „Vadászkört, s aprólé-
kosan teremben a felsőlődéki inségések javára jótekönyvezés tancz-
estélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meg-
hívja a rendezőszék. Kezdeté esté 8 órakor. Belépőtí személy-
nint 1 frt, családjegy 3 személyre 2 frt 50 kr. karzat 1 frt. Fel-
lülvezés közönséget fogadtatnak s hirlaplag nyugtázotnak. Je-
gyek előre valthatók Kollár József ér. és Mayer & Thum urak ke-
reskedésélen és este a pénztárnál.

* **Eljegyzés.** Löbl Samu törzasi lakos eljegyezte Steiner
Etéka kasszonyt, Steiner Adolf tsakárképntári igazgató leányát
Aranyos-Márothól.

* **Inkola látogatók.** Csáska György kaloesai érsek, az
iskolák hivatalos látogatásának könyvébe és sikeresebb teljesíté-
sége végett érseki megjegyében a főtanterületéket szűk-bő körre
szorította, illetőleg az eddigi 4 főtanterületet hitha osztotta fel s
Boromiszta István képezéti tanár, Boromiszta Tibor apátot Lajthaj
Janos plebánost, Ujhelyi Ágoston plebánost s Zatl Robert prépost-
plebánost — utóbbi a palánka s újdívek esperes-kerületekre —
nevezte ki iskolalátogatókká.

* **Egyházi ének.** F. hó 25-én győmölcsöt B. A. önné-
pén a 10 órai mise alatt Tessényi Vilma örölyg és Ruprecht
Alajos tanár fogják énekelni dr. Horváth Ákos kísérete mellett
Hlovsky Rafael „Ave Maria“-ját.

* **Öngyilkos képviselő.** Ötvös Géza kezeli orsz. kép-
viselő Kis-Kőrösön f. hó 20-án agyonlötölte magát.

* **Az új bencés főpátp.** Mint értesítönk, ő felsége
Fehér Ipoly szegedi tiszorietli főigazgatót kinevezte a szent be-
nedek-rend főapátjává; a királyi kőzirat már legközelebb megjele-
nik a hivatalos lapban.

* **Megjelent** B és Bodrogi vármegyei történelmi társulat
Évkönyve VIII. évfolyamának 1. füzeté. Szerkesztő: Grosschmid
Gábor társulati titkár. Tartalma: A bacsikai nemesség felkölése

1767-ben. (Folytatás.) Írta; dr. Dudás Gyula — Pétervárdai ha-
daszati jelentés. Czifrasz Ferencz. — Történelmi ismeretek.
Hunyadi Mátyás király. Fraknói Vilmostól. Ismeret: Grosschmid
Gábor. (Vége). — Bacs-Bodrogi megye szerb történelmi irodalma.

* **Vállalkozók figyelmébe!** A pétervárdai és. é. k.
élelmiszert raktárban e hó 24-én é. 10 órakor írásbeli árjelzés
tartatik, melyen a kincstári gabonárukat által 1892-ben nyerendő
korpa a legtoább igérőnek el fog adatni. A felteletek ugyanott
naponként 9—12 s 2—5 óraig betekinthetőek.

* **Sürgöny Csantavéren.** Az anyai figyelemre méltó
mozgalom, a melyet a csantavéri kereskedők a sürgönynek a köz-
ségbe való bevitelre végett már közel egy éve megindítottak —
mint levelezők írja — szerencses véget ért, a menyiben a szük-
séges összeg meg van és már csak napok kérdése, hogy mikor
nem leszünk kénytelenek csak két szóból álló sürgönyért is 80 kr.
kaldonez-díjat fizetni. Sajnálattal kellett azonban constátálni,
hogy maga Csantavéri községe, melynek élen oly egynek állnak,
kik minden hasznosért és joert bármily áldozatra is képesek, —
mint ezt a közési köz-könyvtár felállításánál alkalunknál tud tapasz-
tatni — meglepő közömbös „mit bánom én“ magavisellett tanu-
sított akkor, midőn fontos és nélkülözhetlen eszköz létesítéséről
lét szó; azonban a kezdeményező kalandatlan akaratáról és
diszcretus áldozatosságával keresztül vittek azt, a minék a nél-
külözése annyira hátrányára volt községünk kereskedelmének.

* **Korai jégés.** Zentáról írják nekünk; Márcz. 15-én
délben valóságos nyári zivatartunk volt, jégveséval és menyár-
dással garrozva. Igaz ugyan, hogy a jégésztőlünk hamar elvont,
még aztan kart meg nem is lehetett de ez, azt bliszük,
gazdánk számára intelemek elég lehetett arra, hogy veteriseket
biztosítsák a — jégészt ellen.

* **Meghívó.** A f. hó 26-án Lichtnecker Antal ven-
dégülőjében az vármegyei inségések javára rendezendő zártkörű
tánczestélyre önt és kedves hozatározott tisztelettel meghívja
a vígalmi bizottság. Bajnok, márczius hóban. Budánovits Árpád,
élnök, Nagel Gyula, jegyző. Ehrenreiter Ármán, pénztáros. Steiner
Manó, ellenőr. Berger Jakab ifj., Schaffner Sándor, Pfeiffer Pal,
Kelle Vinceze, Kiss Pal, Révész Oszkár, rendezők. Kezdeté 1/2 órakor.
Belépő díj személyenkint 60 kr. A felülvezéseket köszönettel
fogadjuk és hirlaplag nyugtázuk.

* **Hirtelen halál az utcán.** Reich Jakab bacsalmási
szülötésű 55 éves budapesti kereskedő mult hét egy napján este
hat óra felé haza akart menni budapesti vacsikórt 41 szam alatti
lakására, utközben azonban rosszul lett s, mielőtt orvos segítyben
részesült volna, az utcán meghalt. A hamarosan elősietett men-
ték már csak a halált konstátálhatták, melyet szívszélhűdés oko-
zott. A holttestet hozatározói lakására szállították.

* **A husvéti kenyér sítése.** A kereskedelmi minis-
ter körendeletileg értesítette a törvényhatóságokat, hogy a zsidók
husvéti kenyérének a vasárnapokon való előállítását megengedi.

* **Dunai hajók menetrendje** 1892-ik évi márczius
hó 16-tól kezdve. Apatin—Budapest: hetű, esztörök és szombat
2 órakor délután. Apatin—Orsova: szerda, péntek és vasárnap
12 1/2 órakor délután. Márczius 19-én az első menet Budapestre

* **A régi váltók** megsemmisítése. Köt-fajta váltó van
használatban. Az egyik a régi kiadású, melynek az 5 krostól az
1 lrtig zold, az 1 forintostól a 15 forintig pedig piros az alap-
színe; a másik fajta az újabb kiadású, melyben az alapszín az
5 krcsajrostól az 1 forintostig barna, a többinél berlin-kék. A kök
kiadású váltó nem soká lesz használatban. A régiek fajtajának
márczius 31-én elvásták értéküket. — A kincstárnál ezeket a vál-
tokat be lehet cserélni.

* **Az új pénz.** Egy bécsi újság magyar forrásból úgy
tudja, hogy az új pénzesség nem lesz többé forint, mert ez az
elnevezés meg fog szünni. Az új pénzesség neve „korona“ lesz.
A korona a mostani forintnak a fele lesz, vagyis ha a 84-es re-
duciációt fogadják el, 42 krajczár aranyban, tehát valamivel több,
mint a frank és 8 krajczár kevesebb a márkánál. A korona
100 fillére oszlanék fel. A fillér volna tehát a legkisebb pénz.
Vernek majd állítolag két és egy koronásokat, továbbá 20, 10,
és 4 filléreseket. Mi azon véleményen vagyunk és úgy hiszünk,
velünk együtt t. olvasónk is, hogy legezdeszerűbb pénzesség
az „ezresbank“ volna, melynek kisebb penzenem nem is kellene
lehozni.

* **Tres faciunt collegium.** A futtaki uradalom ér-
dejből a napokban ismeretlen tettesek 400 faszemetet loptak el,
az uradalmi erdész ez esetet tudni adta a környékbeli rendőrsé-
geknek. Így aztan sikerült elfogni Buzsák Ferenczét és, minthogy
az alma nem esik sekerre a fajtól, nagyreményű fitt is in fla-
ranti, midőn talán ismétetlen ellátogatta a szomszéd erdejbé, on-
tan a faszéket összekapartélan megzörnyedve haza czeplni iparkod-
tak. De tres faciunt collegium, a két bűnös letartoz-
tatass után megvevete harmadik ezinkostársul Szremez nevű
csavargót is. Így most a három jó madár varja tettenek a bérét,
mert a maszt nem respektáltak.

* **Legelőfelosztás.** Róm község legelőfelosztása ügyében
ápríl hó 7-ére tárgyalás van kitűzve, mely a községközönség fog
megtartatni.

* **Könyvradományok ingyenes szállítása a m.
kir. államvasutakon.** A m. kir. államvasutak igazgató-
ságot vet értesülés szerint Baross Gábor kereskedelemügyi minis-
ter elrendelte, hogy az vármegyei inségések részére szállítandó
élelmi és könyvradományok a m. kir. államvasutak összes vonalain
díjmentesen szállíttassanak és a kassa-oderbergi vasutat is hasonló
kezelvény nyújtására felhatalmazta. A m. kir. államvasutak igaz-
gatósága emellegva táviratilag uszitotta állomását, hogy az em-
lített köldemények díjmentesen továbbíttassanak az esetre, ha azok
Árarmegye inségűjök bizottságának ezimezve kerülnek feladásra,
avagy azoknak a szoban levő ezéla való rendelkezésük egyáltalán
megfelelően igazoltatik.

* **Első magyar általános biztosító-társaság.**
Az üzleti jelentés, melyet e társaság igazgatósága f. hó 29-ára
egyebhivott közgyűlés elé fog terjesztani, oly viruló feljézés képet
fogja szem elé állítani, a mely bizonyítja, hogy a monarchiának
és a legáltalánosabb biztosító-intézet minden t kintében sikerrel
tartja meg előkelő rangját. A mult évet eredménye 166 frt.
osztalék fizetését teszi lehetővé, a mi a részvénytike 16-6%-kal
való kamatozásának felel meg. Ezenfelül a mult évben a társaság
tartalékai kerek 1.380.000 frittal szaporították s ma 21.829.291
frittal tesznek. A társaság összes alapjai 24.805.362 frittal rugnak,
— oly összeg, mely ékesen szóbá bizonyítja a társaság folytonos vi-
rulásának, valamint annak, hogy az első magyar általános biztosító-
társaság nyújtja biztosítóitainak az ország minden többi hasonló
intézetei közt a legnagyobb szekerűsítést. A mérlegből az is ki-
űnik, hogy a társaság alapjai megbízható értékpapirokban vannak el-
helyezve, úgy hogy az intézet igazgató testülete e tekintetben is di-
keszedhetik a felügyelőre bizott érdekek leglekiismeretesebb képvé-
selőtel.

* **Körösés.** A titeli kir. járási bíróság könnyű testi sértés vétségé miatt elítelt Oszentyi Pál, zsályai születésű, 31 éves kőműves és tulajdon elleni kihalás miatt elítelt Duza Ilona, b. földvárli születésű, 27 éves napszamosított — mindkettő volt alsó-kövill lakos jelenleg ismeretlen tartózkodású egyenként körözött.

* **A hú feleség.** Dukai János ó-kanizsai gazda életéjáról, árva névelő útját a zentai helyi piacon, himi-humi zoldsgéfélt eladni. A nagyja vásár végeztével az asszony a délutáni vasúti vonattal hazatért, hogy otthonmaradt kisleánykék mihamarabb meleg ételt készítsen. János gazda később saját kocsijukon volt hazamenendő. Mikor aztán ő kelme minden dolgát elvégezte, befogta a két talost és Kanizsa-féle poroszkát a követést uton. Meg volt azonban írva a sors könyvében, hogy Dukai János ezen való utazása ne muljék el csak egy eszesen, hár nélkül. De hát minek is az a temetetlen koresma az ő kanizsai utvonalon! A sok közül egy különösen eszabosan nézhetett János gazdára, mert az útszélén hagyva lovat, kocsit, ezen az új sűbát, meg sok összevisszáról portékát, bement oda egy pohár borra, a miből 11 is lett. Mikor nagy sokára a gazda kibotorkált a koresma elé, nem volt akkor már ott se lova, se kocsija. Dukai János ekkor felnézett az égre, egyet gondolt és — bement újra inni. Ivott is másnap reggelig, amikor a vasutal szőpen hazavitette magát. Otthon legelső dolga volt János gazdának az asszonyát elverni, a miért a lovakat tudta nélkül hazahajította. Hiába szabadkozott jőden a szegény jó feleség, hogy ő a lovakról és kocsiról, annyit se tud, mint a gazda. — nem hitt neki a gabajodott eszű ember. Végre harmadnapra megérkezett O-Kanizsára a zentai rendőrség sűrgőnye, melyek a varoson tul, éjjel fogták fel a becsületlen embereket. Szegény Örsz néni, hogy szaladt át Zentára (János gazda szegényéletében nem mert átjönni) a két „pakusz-sal, hogy övek ám a két ló, meg a himi-humi. Meg is kapott mindent, hany nélkül. Igaz, hogy mind ezen igaz jószágért a hú feleség meglakott keservesen. De meg mondta ám magyaron, hogy többet az urát Zentán nem hagyja — egy magára.

* **Letartóztatott ügyvéd.** Merényi Árpád kecskeméti születési 38 éves köz- és váltó ügyvédet f. hó 16-án a fővárosban a rendőrség letartóztatta. Merényi körözészt a szabadkai kir. törvényszék rendelte el még ez évi január hó 30-án többréndbeli sikasztás elkövetése miatt. Az ügyvéd Szabadkáról jan. elején tūnt el s nem volt sehol feltalálható, elrendelték körözését. Merényit a közölt személyleírás alapján kinyomozták s letartóztatták. Átadják a szabadkai ügyésznek.

Menyasszonyi selyem ruhákra való selymeket fekete, fehér és órára színekben, simát és damasztot meterenkint 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtaban) szállít egész oltyónokor, vagy egész végekben is postabécs- és vámentesen **Henneberg G. (és. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postá fordultalv küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (9)**

* **Figyelmestetjük lapunk t. olvásót** különösen a földbirtokosokat s Budapestben székelő Magyar országos központi takarékpénztárnak má szamunkban közzétett hírdetményére.

Égy rópirat Bácsmegeyéből.

„Korrupció,

vagy:

égy magyar család pusztulása.“

Bányász Mihálytól.

(Folytatás.)

Az ellenem emelt vádakat egyfőleggy a fentiekhez hasonló módon, tehát fényesen megezafoztam, de azért védekezésemet nem vette figyelembe a ügyési vélemény, melynek alapján az alispán ur által 27980/891. szám alatt, az ögnyek kilencz havi vajudasa után meghozott az ezennel kivonatilag közölt

Elsőfoku határozat.

„... Közszeg“) Dezsőt 50 frt pénzbírságban elmarasztalom, Bányász Mihályt pedig hivatali állásától elmozdítom.“ (!!!) stb. Zomborban, 1891. november hó 28-án.

Schmausz Endre, s. k. alispán.

Ezen határozatról az Amerikába kivándorolt pászaly deakot rögtön értesítette az atyja, s később egy barátom ezt mondta nekem: „Ifj. M. J. a te hazafiszogd fölött annyira kezaogott Amerikában, hogy kezaegása a pászalyok szájabán — a tihányi echóhoz hasonlóan — többszörösen visszhangzott Bacska területén!“

De lássuk röviden, mivel van megokolva ezen erőszakos határozat.

Az alispán ur a jegyzőt csak eredeti közgyűlési jegyzőkönyvnek a bekötött könyvben és a világon sehol nem létezésé miatti „rendetlen ögnyekelés“-ben (!) talalta vétekesnek s az iratoknak a büntetőbíróshoz való áttételét el nem rendelte; holott az alispán ur nem illetékes — az 1886. évi XXII. t.-cz. 106. §-ának első bekezdése szerint is — ezen bünyögyben a közokirathamisító jegyzőre nézve felmentő határozatot hozni, annyival is inkább, mert a jegyző a tek. újvidéki kir. törvényszéknel is van följelentve, mely bíróság az iratok áttételét 11 hónap óta várja (!) és sürgeti.

A jegyző a közokirathamisításos kívül 1042/891 és 4554/891 szolgabírósi szám alatt ezeltől egy évvel oly más fejeleim vétségek miatt is van följelentve, melyek okvetlenül hivatalvesztést vonnának maguk után. és ezen vétségek miatt a főszolgabíró ur szádkönsökön nem fogantositott vizsgálatot s az alispán ur ezen

*) Készeinek eskálái neve Pjokovics. Érdekes tudni, hogy midőn s érv ollyt a kizsáktól jegyzőre pályázott, azt ígérte a „Národnie Noviny“ pászaly irányú ajakot könyv nélkül tanuló Filko Mihály kizsácsi lakosnak, hogy ha megválasztják Kizsácon jegyzőnek. — vastag „Y“-nal, vagyis tó „I“-vel, a „Nár. Noviny“- végtébejével fogja írni megmagyarozott nevét. Ez talán az első eset a világon, hogy „Y“-nal is körtéskedtek! Ez az „Y“-os ur nemcsak beöltözött ígérteit, hanem még használtan is lett!

mulasztást éppen egy nem látta meg, a mint nem lát a „rendetlen ögnyekelés“-ben közokirathamisítást; a mi annyira elhalkodottá tette a jegyzőt, hogy P. Mihályné tisztességes kizsácsi koresmárosnét, a főrj, rendőrök és vendégek megbotránkozására, insultálta (ezért a koresmárosné el is páholta); ellenben engem az alispán ur a semmis vizsgálat alapján azon dolgokban is talált vétekesnek, melyeket az ögnyekelőzet esatolt s fentebb közölt bizonyítványokkal is megezafoztam! Aonkívül s legfőképpen a jegyző följelentése miatt tekintetnem vettesnek, mert az alispán ur szerint alapítan (!) följelentést tettem a jegyző ellen, holott éppen ezen följelentésben fölntetteit a jegyző — nola csak 50 frta; a minek Közszegly csak nevet, mert ő egy mulatsírákdiób 60—400 frtot, tehát annyit, mennyi nekem az évi fizetésem volt! (Ha a vendéglő udvarom mulat, lovat asztalához vezeteti s velök iszik a bánulok megbotránkozására!!)

A felektől 3—10 szeres díjat szed, s egy évben csak a vidéken 3—4 hónapot kitévő időt tölt el mulatással! L. 1053/891 és 4554/891. sz. följelentés.

Az első foku határozatot 1891. évi decz. 12-án megefeleltettem, s 1892. évi febr. 7-én, Újvidéken Gruby Simon volt községi írnokkal, ki több bacska községtől elhanyagolt árvatári számadású dolgokat, szerződést kötöttem, hogy 3—4 hónapig, t. i. míg az ögnyem buzdírók havi 30 frtot „szegítő“ fogok neki. Ennek folytán bementem Újvidékre lakni, szegény gyerekegys német és 2 gyermekemet is bevittem. Már a 15-ik napon, vagyis f. évi febr. 20-án szerződőfólemet a szolgabírói hivatalba hívaták s megmutatták neki a 1040/892. sz. alatt ugyancsak febr. 20-án kibocsátott s a meg nem üresedett állásomra hirdetett pályázatot!!! azon megfeszítéssel, hogy több munkát nem kap, ha engem tovább is alkalmaz. A megírdt szerződőfólem másnap szerződésűnk ellenére felmondott nekem; harmadnap pedig megkaptam a tek. közigazgatási bizottságnak 121/792. szám alatt hozott következő

Másodfoku határozatot:

A 27980/891. sz. alispáni, elsőfoku határozat fölívizsgálatván, az a Bányász Mihályra vonatkozó részében indokálani togya helybenhagyatik (!!!) míg ellenben Közszegly Dezsőre vonatkozó részében, tekintve azt, hogy Bányász Mihálynak a köz. bizottsághoz benyújtott és 2320/891. szám alatt íktatott besdványában felhozott újabb panaszok eddigelőle tüztes vizsgálat tárgyává nem tetteék s így ezekre nézve határozat sem hozott, — feloldatik, s a vármegye alispánja oda ntasítottik, hogy a f. évi január hó 10-én 32765/891. sz. határozatával már elrendelt pótvizsgálat eredményének is figyelembe vételével hozzon Közszegly Dezsőre nézve újabb határozatot, stb.

Kelt Zomborban, 1892. évi február 6-án.

Főispán, mint a közg. bizottság elnöke:

Sándor Béla, s. k.

A fentebbi határozatban említett 2429/893. szám alatt én semmiféle újabb panaszokat fel nem hoztam; azon vádák pedig, melyekre nézve a főszolgabíró ur a jegyző ellen egy egész év alatt vizsgálatot nem fogantositott, s melyek 1042/891. sz. alatt a közokirathamisítás fedettségé előtt emeltek, nagyon is „régiek“, s így a tek. közg. bizottság oly panaszokra nézve rendelt el a jegyző ellen pótvizsgálatot, melyek soha nem léteztek! — Az alispán urnak a másfoku határozatban nyilatkozott 32765/891. sz. határozatát velem, mint érdekelt féllel, nem is közölték, de a meghozatalának napjáról látom, hogy azt az alispán ur akkor hozta meg, mikor tehát már hangadó határozathozatal már nem állott jogában! A főszolgabíró ur pedig azért nyitott állásomra pályázatot, mert biztosra vette, hogy ennyi törvénysértés után és mellet az alispán ur az iratokat ki nem eresztí a kezélből s azok a magas kormányhoz fölívizsgálás alá nem kerülnek.

Ámde én a jegyző elleni ügyet, miután a reá vonatkozó határozatok egymástól eltérők, községi törvény értelmében a nagym. kir. belügyminiszteremhez megfellebbeztem; magam ügyében pedig az 1886. évi XXI. t.-cz. 10. §-a értelmében törvényesben miatt ugyanoda panasztottem, s mivel így panasz megtételére 30 napi határidőt mond a törvény és a főszolgabíró ur még ezen törvényes határidő megkezdése előtt, tehát a meg nem jogervényes másodfoku határozat alapján erőszakosan nyitotta meg a pályázatot: ennek beállítását és megsemmisítését is kérelmeztem.

Ezen törvényes jogorvoslatim folytán tehát az összes ügyiratokat a magas kormányhoz kellett volna fölterjesztetni, és a jegyző ellen semmiféle pótvizsgálatot nem fogantositani; de mivel benyújtás után a főszolgabíró ur mégis fogantositott pro forma valami vizsgálatot (melyhez, mint följelent, megidézve sem voltam), és így attól két tartanom, hogy az iratok a magas kormányhoz soha, vagy legalább a terbe vett választásig fel nem terjesztettek; nehogy a meg nem üresedett állásom, az arra hirdetett erőszakos pályázat értelmében, márf. 1892. évi márczius 12-én más-sal betöltessek, kénytelen vagyok ezen szennyes ügyet akaratom ellenére nyilvánosságra hozni, s egyúttal a nagym. kir. belügyminiszter ur becses figyelmé felhívni.

S ezzel tartoztam nemcsak önmagamnak és családomnak, hanem a magyar nemzetnek is, melynek írodalomtörténetében életrajzom, mint magyar író, már bennfoglaltatik (!) „Magyar írók élete és munkái“ című munkáim.) Hogy életrajzom majdan nem a korrupció szálte öröksékek határozatok, hanem a tények alapján egészítették ki, ha csakugyan jogervényre emelkednek a törvénysértő másodfoku határozat.

Mint hogy pedig ögnyem vagy az ismertettéssel azokkal jejeztetik be, vagy hozódni fog, s nekem Bácskában még csak annyit sem engednek megkérteni, mennyivel családommal innen a közleg katasztróla elől más meggyőbe menekülhetnek, hanem egyenesen a halálba akar kergetni, vagy az eszemlőt is megfosztani a korrupció: tisztelettel kérom a t. íapszerkesztő urat, sziveskedjenek becses lapjukban jelen rópiratomat közölni: hát ha van üresedésbe valahol oly állás, melyet velem az igazi hofuak betölthetnének, ha csak ideiglenesen is és melyen családom fenntarthatnám, hogy ne jusson a még élő apró gyermekem is szerencsétlen fiacsáim szomorú sorsára.

Érdekes tudni azt is, hogy a másodfoku határozat magával a közszeglyel közöletlen nem is rendeltetett s nem is közöletlet,

nehogy a képviselőtestület megfellebbezze azt. Velem is csak az állásomnak terbe vett betöltése után akarták közölni, de én létezőről bizalmat után értesültem, kezébesztés a főispán által 1892. évi febr. 17-én sűrgősen kérelmeztem s csak ennek folytán lett nekem febr. 23-án kézbesítve.

A közölt adatokon kívül megjegyzem még, hogy Kizsács község ellenem egyhangulag akart jegyzőnek megválasztani a kezeim közt levő okmány szerint is akkor, midőn a közokirathamisító botrányos magaviseletű és hazafiatlan Közszeglyt a főszolgabíró ur megválasztatta. (Ezennel Csongrádmegyéről nyert oklevélem miatt nem kandidált; azra Bácskában is letettem a jegyzői vizsgát.) Együttal itt közlöm a sok közül még a következő bizonyítványomat is:

1026. sz./887.

Közszegly bizonyítvány.

Bács-Bodrogh megyében kebelezett Kizsács község előjárói ezennel hitelen bizonyítjuk, hogy eszográdi illetőségű Bányász Mihály ur a 1886. évi szeptember hó 1-től kezdve folytonosan s ez idő szerint is községünknel, mint segédjegyző sikeresen működik; s ez idő alatt nemcsak a jegyzői szakmába vágó összes teendőkben tanúsított jártassága és lelkiismeretes hivatalos pontosságát által tette ki magát, hanem a közön s minden tekintetben előkelő példás s jellemes magaviselete, különösen pedig a közszegly irányában tanúsított előzékenység s szolgálatkész modora által is így az előjárók, mint a község összes lakosságának feltétlen bizalmát és közbeesülését magának méltán kiérdemelte. stb.

Kizsács, 1887. nov. 1-én.

Baruszkovics István, s. k. jegyző. P. H. Pixidesz Mihály, s. bíró. Langhofner Károly, s. k. ev. Kovács Mihály, s. k. kas. administrator, P. H.

ad 1026/887. sz. A fentebbi bizonyítványt 1887. évi nov. hó 1-től a mai napig terjedőleg azzal utjítjuk meg, hogy nevezett Bányász Mihály ur községünkben 1886. évi szeptember 1-től a fent körülírt minőségében megszakítás nélkül működik, hogy képessége, szorgalma és szolgálatkészsége nem hanyatlott, s hogy ugyanolyan magaviseletet tanusit, mint a minő a fenti bizonyítványban jelezve van.

Kizsács, 1889. évi augusztus hó 12-én.

K. szegly Dezső, s. k. jegyző. Kovács Mihály, s. k. bíró.

A jelen rópiratom előlvasása után a nyájás olvasó talán a csodák országába tartozónak fogja találni azt, hogy ögnyemben, igazságom daczára, a főszolgabíró, az al- és főispán ur egyetértésnek s azon módok, hogy számenzenek Bácskából.

Megmondom röviden ennek is az okát.

Steltzer Frigyes kizsácsi lelkész ur a vármegye uraival évek óta ellenséges viszonyban van, s midőn én a jegyzőt, képviselőtestületi határozat alapján, följelenttem, — e nyomorult lélek azzal is vádolt hamisan a főszolgabíró urnál, hogy a nevezett lelkész úrral tartok, s kegyelemért azzal könyörgött, hogy ő meg nezzay üldözje Steltzer urnak.

Ez az „üldözésre képes“ erkölcsi halott az ellene megejett vizsgálat után is a főszolgabíró urnak 1232/891. szolgabírósi szám alatt ígtatott hivatalos jelentésében többek közt ezt írta: „Steltzer Frigyes és Bányász minden cselekményeikben eddig igazolták, hogy a személyem elleni boszu náluk eszközöket nem válogatva folyton éhesen kielégítésre vár.“ Ezen hazugságot és pletykát magában foglaló jelentés a vizsgálati iratokhoz esatoltott, hogy az al- és főispán ur is elolvashassa azt s esetleg jobban méltányolja figyelmére, mint a jegyző által elkövetett közokirathamisítást. Engem tehát egy oly koholt dolog miatt mozditottak el hivatalomtól, mely még valódi-ága esetén is legfőképpen a megyei urak haragját vonhatná maga után, de nem hivatalom elvesztését s családum pusztítását!

Jegyzet. Éppen ezen bizonyítvány másolásánál kaptam a főszolgabíró urnak 1439. szám alatt Kizsács községhez intézett megkeresésének a másolatát, s az ennek határa a közokirathamisító jegyző által vezetett 196. sz. „végzet“, melynek feliratom, hogy a közg. bizottsági határozatban jelzett vizsgálati költségekkel rém eső reál, 8 nra s különbeni vegráhásai terhe által ésszesen le, dacára annak, hogy a másodfoku határozat mint kifejttem, még nem jogervényes. A szoban fogor költségek összege soke megállapítva s kitüntetve nincs, s így ha a rém eső rézt egy pár ezer forintban tūntetik ki utólagosan, én ez ellen nem felebbezhetek, s meg kellene fizetnem, ha ezen szennyes ögnyek nekem enél is nagyobb kárt és kisétséget nem okozott volna, illetve, ha ugyanily nem tette volna tőnkre. Tízegyet hónap óta tartó felülgöztesem által az utazási költségekkel együtt 8—900 frtot költem el, főlem elvont fizetés és mellékölveim korából 5—600 frtot, nem lemondott 2—3000 trtnyi örökségéről! Mindez együttvéve, kitesz: 3300—4500 frtot!!

Szerkesztői üzenetek.

K. J. ügyvéd Újvidéken. Lapunk márczius 6-iki száma már nincs meg; a többi elküldt.

E. Gy. Petrovics. Sajnáljuk, de mielőbb észrevettük volna, hogy kegyednek nem küldtünk tiszteletpéldányokat, már elfogyott volt összes készletünk.

P. I. itt. — Ön azt tudja, hogy naponta olvas a fővárosi lapokban valatúrót, de nem tudja, hogy mi az a „valuta“. — Felvilágosításra tudjuk Önnek a következőket, a melyből remélhetőleg tiszta fogalmat állhat magának a valatúról:

A valuta nemzetgazdasági nyelven a pénznek az állam által meghatározott értékét jelenti, vagy is azon értékét, a melylyel az állam valamely pénzmenet felruház, hogy az mindennemű fizetési kötelezettségek teljesítésére képességgel bírjon.

A valutarendszernek két német különbözőt meg, egymint egyes (monometallismus) és kettős (bimetallismus, double étalon) a szerint, amint egy fém, vagy két fém képezi az országo- pénzt.

Az egyes valuta szinte kétféle: vagy arany, vagy ezüst; a kettős valuta azonban arany és ezüst.

A kettős valutával az állam a két fém közötti viszonyt törvényes módon határozza meg. (A latin unió államaiban a viszony 1.15%, az északamerikai unió államaiban 1.15-98) Végre van a papír-valuta, amely oly országban létezik, a hol az állam az ércpénzt a forgalomból majdnem kivonta és saját papírjegyeit ruházta föl fizetési erővel (puissance libéroire), mely azonban csak a bel-földi forgalomban szerepel.

Íde soroljuk meg az arany valuta híveinek érveit, melyek a következők:

1. Az arany, mint értékérő teljesen megbízhatónak bizonyult, mert míg az arany értéke a gazdag kaliforniai bányák megnyitása után 2%-kal esökkent, addig az ezüst a nevadai bányák megnyitása után 20%-kal szállt alább.

2. Az arany értékének állandóságában helyezett bizalom oly nagy, hogy oly államokban, mint például az amerikai unió, hol kettős valuta van, az üzletemberek üzleteiket aranyban kötik.

3. Az arany valuta behozatala által előállhat pénzdrágulás és ez által származható árak olcsósága nem oly veszedelmes, mint a pénz bősége által előidézett drágaság.

4. Az arany már azért is alkalmasabb pénznek, miután kis térben nagy értéket képvisel és így a forgalomban előnyösen használható.

K. A. — Budapest. Lapunk 10-iki száma elfogyott.

Idegnek nővsora a „Vadászkürt“-szállodában.

Róda Ferenc kereskedelmi utazó. Berlin. — Löwenstein Miksa kereskedelmi utazó. Bécs. — Hamma Antal magánúzó. Verbász. — Betsch József magánúzó. Bécs. — Rosenzweig J. kereskedő. Nagyvárad. — Cásznay József utazó. Bpest. — Fekete Mihály hivatalnok. Pecs. — Smula Károly keresk. utazó. Bécs. — Kupp Gyula K. esk. utazó. Szeged. — Ronai Sándor hivatalnok. Bpest. — Simon Dező hivatalnok. Bpest. — Blumm Bernát keresk. utazó. Bpest. — Schwartz Ignát keresk. utazó. Bpest. — Szubotits Pál magánúzó. Ujvidék. — Lukács Árpád hivatalnok. Bpest. — Florián I. keresk. utazó. Bpest. — Ertl János földbirtokos. Szóna. — Szemző Mátyas földbirtokos. Kula. — Herzog Márton keresk. Bogoeva. — Hadjics Antal szünnyvi bizottság elnöke. Ujvidék. — Wolf Károly utazó. Bécs. — Kupp Gyula utazó. Szeged. — Weber Jakab utazó. Bécs. — Frankl A. utazó. Morgenstern. — Grundriem Antal kereskedő. Szivacz. — Simonyi Dező hivatalnok. Budapest. — Eickelsberg A. D. igazgató. Kis-Szatpár. — Schwimmer N. kereskedő. Szabadka. — Blau Rudolf vállalkozó. Mohács. — Freund Albert utazó. Pilsen. — Weiss David kereskedő. Belovár. — Teubner József kereskedő. Bécs. — Schössberger Adolf kereskedő. Gara. — Teleky Ferenc utazó. Budapest. — Weinrill János utazó. Willány. — Stern Miksa utazó. Budapest. — Heller József utazó. Budapest. — Hets Lipót utazó. Budapest. — Nagy István kereskedő. Palánka. — Fischer Miksa kereskedő. Bajmók. — Braun David kereskedő. Vákovár. — Fischer Samuel kereskedő. Bresztovacz. — Miskovits Ildikó. Terpinje. — Kovacsics tsz. bíró és családja. Ujvidék. — König Miksa utazó. Bécs. — Friedler S. utazó. Bécs. — Christe V. E. utazó. Bécs. — Dr. Vancso Pál ügyvéd. Budapest. — Teisler Dező utazó. Baja. — Török M. kir. esendőr-altábornagy. Budapest. — Karácsonyi János utazó. Kolozsvár. — Dr. Schneider Károly ügyvéd. Budapest. — Prager Miksa utazó. Bécs. — Dr. Karácsonyi ügyvéd. Budapest. — Titelmayer Henrik regalista-bérlő. Feketehegy. — Hottinger Lajos gazdálkodó. Hódcséh. Quittner Lajos utazó. Bécs.

Irodalom.

— Pósa Lajos szerkesztésében megjelenő „Az én Újságom“ című képes gyermek hetilap 1892. márczius 20-iki 12. számának tartalma: Balassa víté. Történeti elbeszélés. Képekkel. Irta: Gaal Mózes. (Folytatás.) — A fahuszár. Képekkel. Irta: Gárdonyi Géza. — Gyöngyike. Verses mese. Irta: Hetey Gábor. — A virágok-réta. Képekkel. Irta: Selök Zsigmond. — Szent László koporsója. Monda. Irta: Gyula bácsi. — A páva. Irta: Sasi bácsi. — Cica-nóta. Vers. Irta: Pósa bácsi. — Kakaska és tyúkoska. Mese. Képekkel. Irta: Panna néni. — A macacs gyertyaláng. Mulattató képekkel. Irta: Emil bácsi. — Adakozás. Nyugtázás. — A szerkesztő bácsi postája. — 12. szám mellékletén: A szerkesztő bácsi postája. — A 11. számban közölt rejtvenyek megfejtői. — A ki- való gondfai szerkesztett és gyönyörű képekkel ellátott „Az én Újságom“ hetenkint 16—18 oldalon jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 4 ft, félve 2 ft, negyedévre 1 ft. Megrendelhető „Az én Újságom“ kiadóhivatalban Budapest, Andrássy-ut 10.

A Kézi Lexikon tizenegyedik füzet.

— Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szakfelfiák közreműködésével szerkeszti Dr. Acasdy Ignacz. Tizenegyedik füzet. Budapest 1892. A határidő pontos megtartásáért két-két hetenkint jelennek meg a népszerű vállalat egyes füzetei. A mostani tizenegyedik az E. betű anyagát kezdi közölni s az — Eperjes cikkek gazdag tárházát nyújtja. Ez az anyag kiválóan magyar s idegen szavakkal, külföldi föld- és életrajzi cikkekkel szemben a tisztán magyarok nagy többségben vannak. Olyan munka vesz benne, mindenki mely az emberi tudás minden ágáról, az egész világ de különösen hazánk összes viszonyairól stapos, de mégis könnyen érthető tájékoztatást nyújt. Összesen 40 füzetre fog terjedni, egy füzet ára 30 kr. A legkezelesterőbb 10—10 füzetre három trivál előfizető, mely pénz az Athenaeum kiadó hivatalához Budapestre küldendő. Kaplato különben minden könyvkereskedésben is.

— József Foherecz, a ki minden nemes és hazafias vállalatnál fenyves példával jár elő, a „Magyar Geniusz“ szerkesztősége által kiadandó „Kenyer“ című emléklapra nemesek saját közleményét engedte át, hanem bizonyan Mária főhercegnőnek is figyelmébe ajánlotta a „Magyar Geniusz“ nemes törekvését, a ki készséggel bocsátotta egyik esinos rajzát a szerkesztőség rendelkezésére. A „Magyar Geniusz“ folyó hó 27-én „Kenyer“ cím alatt megjelenő számával méltóan fejezi be az első negyedét.

Megemlíthetjük ezáltal, hogy a „Magyar Geniusz“ már legközelebbi számában kezdi közölni Beniczkyne Bajza Lenka „Ót órákor“ című hatóságos érdekes regényét, melynek minden folytatása lehetőleg illusztrálva fog megjelenni. A „Magyar Geniusz“ előfizetési ára félve 5 forint, negyedévre 2 ft 50 kr. — A „Kenyer“ című emléklap az előfizetőknek rendes heti példányképen fog megjelenni; a nem előfizetők 1 frtért rendelhetik meg. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 14. sz.

Hirdetések.

Központi szálloda

Budapest, Kerepesi-ut és Rottenbiller-utca sarkán (a központi pályaudvar átellenében.) Ezen legnagyobb kényelm-mmel berendezett szálloda villamos világítással, személy-felhúzóval (Lift) van ellátva és a legmértékeltettség szobáiraik jegyzéke minden szobában ki van függesztve. A

Központi szálloda

a központi pályaudvartól 2 percz alatt érhető el, minél fogva közeli használása nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor.

Azonkívül nagybeesű vendégeink kényelmére intézkedünk, hogy bérszolgáink a vendégek bűröndjét és egyéb podgyaszait a vasutól utólag behozzák.

Midőn még kávéházunkat és vendéglőnket ajánljuk a t. utazó közönség figyelmébe, maradtunk számos látogatást kérve

mely tisztelettel
 Bucher és Höllrigl
 szállodások.

Öltözetekre való szövetcet.

Peruvien és Dosing a magas klerus számára, szabályszerű szövetcet és, kir. hivatalnokl egyenruhára, hadastyánok, tűzoltók, tornászok számára, libériákra, billardok és játékasztalokra szövetcet, loden vízáthatlan vadászkabátoknak, mosdó szövetcet, utazópládek 4 frttól 13 frtig.

A ki érdemes, becsületos, tartós, tiszta gyapjú szövetceteket és nem olcsó rongyokat akar venni, a melyek minden kalmárral udvaron adnatnak a s alig a szabóidjt érik, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz

Brunno

Állandó szövetcetraktár 1/2 millió frton felül.

A szárazföld legnagyobb üzlete.

Figyelemre méltó! A t. közönség oly ezégek ellenében intetik, s kik „maradványokat“, coupons-ot 310 m. nagyságban és ugynevezett szalonöltözetekhez való „levágások“-at feldiesernek. Mar ezen egyforma hosszmegejelölésben fekszik nyilvánvaló szélhámosság, mivelhogya az ilyen maradványok stb. divatlan, elrontott és elnem árusítható darabokból vágatnak ki.

Ilyen haszontalan portéka, melyet ezen ezégek 2 és 3 kézből vásárolnak össze, a vételár alig egyharmadát érik meg.

Küldés csak utánvét mellett, 10 forinton felül bérmentve.

Levelezés német, magyar, esch, lengyel, olasz és francia nyelven.

Orvosi és ügyvédi ezimtblák olcsón.

Öntött és trott ezimtblákat,

ezimereket, zászlókat, díszítési ezikkeket és minden SZAKBELL munkálatokat fest, készít és ad kölcsönbe

ENGEL D., Hungária zászlógyár, ezim-, ezimerészteszt és díszítési vállalat

BUDAPEST

IV. gróf Karolyi-utca 26. gyár IV. Magyar-utca 23.

Arjegyék franko.

Egyleti jelvények.

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi előállítás kitűnő egészséges bornak, mely nemmivel sem különbözik az igazi természetes bornól, ajánlom ezen törvényileg védett

különlegességemet. Ara 2 lílónk (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 ft 50 kr.

Utastás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállók.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölülmulthabon erősítő-essenciámmal a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó íz ad és csak nálam kapható. Egy kiló ára 3 ft 50 kr. (600—1500 liter) használati utastás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle essenciáimat.

Rum, Cognac, valamint Hiqueurk gyártására, stb. fölülmulthabon engedelményed. Receptek ingyen adatik, árjegyzék ingyen.

Polák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága. Szolid helyettesek kerestetnek.

Urak,

a kik nemí gyengeségben szenvednek, kérjék a Volta tanár után szerkesztett, minden alamban szabadalmazott „RE-FECTOR“ galv. electr. készülékkel szülő illusztrált könyvet önhasználatra. A testen való artalmatlan viselést biztosítja. Legtöbb orvos által kipróbálva, ajánlja és rendelve. A zsebben kényelmesen elhelyezhető. Ropiratok ingyen (boríték alatt 10 kros bélyeg ellenében)

THEO BIERMANN, electrotechnicus által, Bécs I. Schulerstrasse 18.

Ügyes ügynököket sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásához igen kedvező jutalék feltételek mellett keres az „ELSŐ MAGYAR IPARBANK“ váltó-üzlete BUDAPEST, IV. Deák Ferenc-utca 5. sz.

HERRMANN J. és társa

közvetítési ügynökség szállítási ügyekben Bpest, VI. ker. Terecz-körut 6. sz.

Ajánljuk magukat pontos utánvizsgálásra mindenemű szállítólevelek és franco feladó-vevényekre 1870-ik évtől kezdve. Díjazás, csak siker esetén. Azon esetben, hoghya differenciák nem konstatalhatók, az illető iratokat minden költség vagy Provisio felszámítása nélkül bérmentve küldjük vissza.

Budapesten, 3 emeletes körüli palota, a legjobb vidéken. 30 évig adómentes, a lakások a legelegánsabban kialakítva, parquetákkal, kárpitozott falakkal, fűrdő-, elő-, eselédyszobakkal, szobákkal stb. kiállítva. 300.000 frórt, továbbá 2 emeletes, új sarokház, fenti kiállítással, a Kerepesi-ut közvetlen közelében, 9%-nyl tiszta jövedelemre, 80.000 frórt kevés készlettel eladatik, vagy pedig helyben fekvő háza vagy birtokra elcsereztetik. Továbbá ajánljuk olcsó családi házakat megvételre. Bővebb értesítést csakis önvövéknek szivesen és díjmentesen nyújt Löwy Emil hatóságilag engedélyezett, kereskedelmi- és váltó-ügynökségileg bejegyzett ingatlanok közvetítési ügynöksége IV. Ujvilág-utca 33. szám Budapestben.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár Budapest, Deák Ferenc-utca 7-ik szám engedélyez törlesztéses jelzalogkölcsonöket földbirtokokra a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogatosított becslés alapján. Kölcsönkérvényekhez a tekkönyvi kivonat és kataszteri birtokvi hitelesített alakban esatolandók. A legkisebb engedélyezhető kölcsön 1000 ft. Bárminemű kérdések a fentli ezimhez intézve, gyors ellntézést nyernek.